

Elinvoiman toimialalle kohdennetut kuntalaisaloitteet ja niiden vastaukset 18.12.2024-24.2.2025

Aloite: Vaikuttaja Miina Sillanpäälle patsas

Lähetetty kuntaan: 1.10.2024

Vastattu: 18.12.2024

Aloiteteksti:

Kuntalaisaloitteen tekijä esittää patsaan tai muun vastaavan muistoveistoksen pystyttämistä Porvooseen Miina Sillanpäälle (1866–1952). Miina Sillanpää tunnetaan ansioistaan yhteiskunnallisena vaikuttajana ja erityisesti naisten ja lasten aseman edistäjänä.

Vastaus:

Kansalaisvaikuttaja, kansanedustaja ja ministeri Miina Sillanpää oli kotoisin Jokioisista. Hänen isänsä oli Jokioisten kartanon torppari. Porvooseen Miina Sillanpää muutti 18-vuotiaana vuonna 1884 työskennelläkseen piikana Aatto Suppasen perheessä. Yhteys perheeseen oli syntynyt Suppasen vaimon, Alman kautta, joka oli kotoisin Jokioisten pappilasta. Aatto Suppanen työskenteli Werner Söderströmin kustantamolla kielenkääntäjänä. Porvooseen muuton yhteydessä Sillanpää vaihtoi alkuperäisen nimensä, Vilhelmiina Riktig, Miina Sillanpääksi. Sukunimen hän valitsi syntymätorppansa mukaan.

Muutaman vuoden kuluttua, 1887, Sillanpää muutti Helsinkiin ja työskenteli palvelijana eri perheissä yli kymmenen vuotta. Helsingissä alkoi myös Miina Sillanpään työ aktiivisena yhteiskunnallisena vaikuttajana. Hän liittyi 1898 juuri perustettuun Helsingin palvelijattarien yhdistykseen ja eteni pian sen puheenjohtajaksi ja täysiaikaiseksi vetäjäksi. 33-vuotiaana Sillanpää jätti palvelijan työt kokonaan 1899.

Miina Sillanpään poliittinen ura kansanedustajana alkoi Suomen ensimmäisissä, vuoden 1907 eduskuntavaaleissa, jolloin hän keräsi suurimman äänimäärän 19 läpimenneestä naiskansanedustajasta. Sillanpää oli sosiaalidemokraattien listalla. Poliitikkona Sillanpäättä lähellä olivat etenkin lastensuojelu, naisten työolot, työaikalaki ja avioliittolaki. Sillanpää toimi kansanedustajana kaikkiaan 38 vuotta. Hän oli myös Suomen ensimmäinen naisministeri Wäinö Tannerin hallituksessa 1926–1927 (2. sosiaaliministeri). Miina Sillanpäälle on pystytty muistomerkit synnyinpaikkakunnalle Jokioisiin sekä Helsinkiin, jossa hän teki elämäntyönsä. Miina Sillanpää on haudattu Jokioisiin.

- Jokioisissa on muistokivi Miina Sillanpään synnyinkodin paikalla.
- Helsingin Siltasaarella on muistolaatta talossa, jossa Miina Sillanpää asui 1927–1952.
- Helsingin Tokoinrannassa on Aimo Tukiaisen tekemä pronssinen Soihtu-muistomerkki.

Miina Sillanpäää muistetaan kautta Suomen 1. lokakuuta, joka on Miina Sillanpään ja kansalaisvaikuttamisen liputuspäivä. Vuodesta 2023 alkaen päivä on kuulunut sisäministeriön vakiintuneiden liputuspäivien joukkoon.

Miina Sillanpään yhteys Porvooseen rajoittuu noin kolmeen vuoteen, jolloin hän työskenteli porvoolaisperheessä palvelijana. Näiden nuoruusvuosien merkitystä voi arvioida aikana, jolloin hän keräsi elämäkokemusta tulevia vuosia ja elämänuraansa varten.

Vuonna 2017 Porvoon kaupunki on vastannut vastaavanlaiseen valtuustoaloitteeseen, jossa ehdotettiin muistolaatan aikaansaamista Miina Sillanpäälle Porvooseen. Tuolloin annettu vastaus on edelleen ajankohtainen ja sitä voi soveltaa vastauksena myös tähän kuntalaisaloitteeseen, lainaus vastauksesta:

”Porvoon kaupunki on omasta toimesta usunut rakennusten julkisivuihin kiinnitettyjä pieniä muistolaattoja saman visuaalisen ilmeen mukaan 2000-luvun alussa. Kyseisten muistolaattojen määrää on tarkoituksellisesti haluttu pitää pienenä ja valitut henkilöt ja tapahtumat ovat kaikki keskeisiä kaupungin historiassa. Muistolaattoja on kiinnitetty esimerkiksi Vanhan raatihuoneeseen, joka toimi Porvoon valtiopäivien näyttämönä ja kansalliskirjailija Runebergin kotiin. Miina Sillanpää -muistolaatta ei kuulu tähän kategoriaan.”

Mikäli aloitteentekijä tai muu ryhmä suunnittelee ja kerää rahaa muistolaattaa tai muuta muistomerkkiä varten, kaupunki osallistuu omalta osaltaan yhteistyöhön. Muistolaatan pystyttämisestä Vanhaan Porvooseen tulee anoa lupaa Vanhan Porvoon rakennuslupatyöryhmältä (VaPoRaT). Asiassa kannattaa myös olla yhteydessä Miina Sillanpään Seuraan, jonka tarkoituksena on jatkaa ja kehittää Miina Sillanpään yhteiskunnallista toimintaa.

Lähteet: <https://www.miinasillanpaaseura.fi/miina-sillanpaa>

Valmistelijat: Susann Hartman, Sari Hilska

Aloite: Nuoret ikäihmisten tueksi

Lähetetty kuntaan: 7.7.2023

Vastattu: 24.2.2025

Aloiteteksti:

Ehdotan, että Porvoon kaupungin varaama 40 000 euroa käytetään siihen, että nuorille tarjotaan mahdollisuus tehdä muutamien tuntien työkeikkoja palvelutaloissa ikäihmisten seurana. Tällöin nuoret saisivat kosketuksen työelämään ja ikäihmiset arkeen piristystä. Nuorille maksettaisiin tuntiperusteinen korvaus ja osallistumisesta saisi todistuksen, jota voi jatkossa käyttää työnhaussa.

Vastaus:

Nuorten työpajatoiminta Omenamäessä

Nuorten työpajat vierailevat säännöllisesti keskiviikkoisin Omenamäessä viettämässä aikaa vanhusten kanssa. Nuoret auttavat ulkoilussa, pelaavat tai tekevät luovia aktiviteetteja vanhusten kanssa. Ryhmässä on 6-12 nuorta ja kaksi työpajavalmentajaa. Toiminta suunnitellaan yhdessä nuorten kanssa ja sitä on tarkoitus jatkaa. Etsimme myös toista paikkaa, jossa nuoret voivat tukea yleishyödyllisessä toiminnassa. Toiminta on käynnistynyt 2024 syyskaudella.

Palveluntuottajana: Porvoon nuorisopalvelut

Porvoon nuorisopalvelut tarjoaa monipuolisia palveluja ja toimintaa nuorille. Tavoitteena on tukea nuorten hyvinvointia, osallisuutta ja elämönhallintaa. Nuorisopalvelut järjestävät erilaisia työpajoja, tapahtumia ja vapaa-ajan aktiviteetteja, jotka edistävät nuorten sosiaalisia taitoja ja yhteisöllisyyttä.

Valmistelija:

Lassi Puonti, työllisyyden kehittämispäällikkö

Aloite: Kesäkioski

Lähetetty kuntaan: 22.9.2023

Vastattu: 24.2.2025

Aloiteteksti:

Kunta aloittaa kesäkioski toiminnan mahdollistamisen jollain systeemillä. Kioskia pyörittäisivät alle 25 vuotiaat Porvoon nuoret. Kioskin ensimmäinen toimintakesä olisi 1.6–15.8.2024. Kioski olisi avoinna ainakin yhtenä päivänä viikossa. Kioskin nimi voisi olla Ville,Alberd tai Fredrika. Paikka Kokkonniemen paviljonki.

Vastaus:

Nuorten työllistäminen sekä työelämä- ja yrittäjyystaitojen tukeminen ovat tärkeä ja useampia palvelualueita yhdistävä aihe Porvoon kaupungilla. Yhteistyötä tehdään mm. Ohjaamon, elinkeinopalveluiden, työllisyydenhoidon, kotoutumisen, oppilaitosten, yrittäjäjärjestöjen ja kehittämissyhtiö Posintran kesken.

Kesäkioskin mahdollisuutta voidaan tutkia tarkemmin osana uuden työllisyysalueen eilakisäätteistä, Porvoota koskevaa työllisyysenedistämistoimintaa, jonka puitteissa kehitetään monialaista yhteistyötä nuorten työllistämisen ja työelämään tutustumisen parissa. Tämä voisi tarkoittaa myös esimerkiksi kioskimaista tai vastaavaa toimintaa osana muita palveluita.

Valmistelija: Minna Kajaste, elinkeinojen kehittäjä

Aloite: Eläkeläisten uimahallin maksu

Lähetetty kuntaan: 28.1.2025

Vastattu: 21.2.2025

Eläkeläiset pääsisivät ilmaiseksi klo 9–14 esim. arkisin halliin. Olisivat pois ruuhka-aikoina. Tampereella on käytössä. En tiedä onko muissa kunnissa?

Aloitteen lisätiedot:

Tampereella ilmaiset ajat eläkeläiselle oli klo 9–15 arkipäivinä.

Vesiliikunta on kansanterveydelle hyödyllistä tutkitusti. Uinti, vesijuoksu ja vesijumprat.

Vastaus:

Kuntalaisaloitteen tekijä toivoo, että eläkeläiset pääsisivät maksutta Porvoon uimahalliin päiväaikaan arkisin.

Vesiliikunta onkin hyvä harjoittelumuoto ikääntyvälle keholle. Veden vastus tehostaa liikkeitä ja antaa haastetta tasapainolle. Veden noste taas mahdollistaa laajemmat liikeradat ja keventää kehon painoa mahdollistaen niveliin kohdistuvia liikkuvuusharjoituksia, jotka kuivalla maalla ei ehkä enää onnistu.

Porvoon kaupungin vanhusneuvosto on myös esittänyt huolensa vanhusväestön ikääntymisestä ja heidän toimintakykynsä ylläpidosta sekä tästä näkökulmasta myös heille tuotetuista palveluista.

Porvoossa oli ikääntyneitä vuonna 2023 lähes 12.000 yli 65-vuotiasta ja määrä lisääntyy tuhansilla joka vuosi. Tänä vuonna (2025) saavutetaan piste, jossa Porvoolaisista 25 % on täyttänyt 65 vuotta, eli joka neljäs on ikäihminen.

Porvoon kaupunki on jo tehnyt toimenpiteitä, joiden avulla pyritään mahdollistamaan ikääntyneiden toimintakyvyn ylläpito, niin omatoimisesti kuin ohjatustikin. Kaupunki selvittää parasta aikaa pilottikokeilun mahdollistamista. Kokeilussa on kyse samankaltaisesta toiminnasta kuin aloitteen tekijän ehdottama uintimahdollisuus ikääntyneille. Pilottikokeilun mahdollistamisen selvitystyö tehdään kevään 2025 aikana.

Valmistelija: Marjo Rantala, liikuntapalveluiden päällikkö